etisk handel norge

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2024

for Aarsland Møbelfabrikk AS

Aarsland
MØBELFABRIKK AS

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Aarsland Møbelfabrikk AS oppfyller våre krav til basisnivå. Les mer om basisnivå **her**.*

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl
Daglig leder
Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Aarsland Møbelfabrikk ble etablert i 1922, og er i dag en av landets ledende leverandører av kvalitetsrike kontor- og skolemøbler. Vi har lokal produksjon på Vigrestad på Jæren. I dag er det fjerde generasjon som driver fabrikken, og vi er både arven og ansvaret vårt bevisst.

FNs Bærekraftsmål – hentet hjem til Vigrestad: vi har valgt seks bærekraftsmål som våre viktigste, og fortsetter arbeidet med å konkretisere hvordan vi best kan levere på disse gjennom arbeidet med Grønn vekst-trappen.

De prioriterte målene er:
Nr. 7 Ren energi for alle
Nr. 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst
Nr. 9 Innovasjon og infrastruktur
Nr. 12 Ansvarlig forbruk og produksjon
Nr. 13 Stoppe klimaendringene
Nr. 15 Liv på land

Gjennom vårt medlemskap i Etisk handel Norge forplikter vi oss til å jobbe langsiktig og målrettet for bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Vi vil at møblene vi leverer, skal vare lenge. Helst evig! Da må vi lage god kvalitet og bruke ting om igjen. Sirkularitet handler i stor grad om sunt bondevett – og det får vi heldigvis inn med morsmelken her på Vigrestad.

Klimaarbeidet vårt er godt i gang, takket være den langsiktige strategien vi la for noen år siden. Nå leverer vi hele sirkelen, vi lærer mens vi går, og deler kunnskap med de rundt oss. Så lenge det finnes vilje, finnes det alltid løsninger.

" «Så lenge det finnes vilje, finnes det alltid løsninger.» "

Erik Jonas Aarsland
Daglig leder

Styrets signatur

Signatur Etisk Handel og åpenhetsloven

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- Aarsland, Martin Svensen (18.08.1957), signert 04.06.2024 med Signicat Sign BANKID
- Rasmussen, Tore (13.09.1961), signert 03.06.2024 med Signicat Sign BANKID
- Oma, Ordin (21.05.1964), signert 03.06.2024 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Aarsland, Erik Jonas (14.02.1983), signert 03.06.2024 med Signicat Sign BANKID

Vigrestad
04.06.2025

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Aarsland Møbelfabrikk AS

Adresse hovedkontor

Fabrikkveien 1, 4362 Vigrestad

Viktigste merker, produkter og tjenester

Platemøbler til kontor og skole: arbeidsbord, elevbord, møtebord, oppbevaring, garderober, skranker, kjøkkeninnredning og andre platemøbler.

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Aarsland Møbelfabrikk ble etablert i 1922. Virksomheten er familieeid, og i dag er det fjerde generasjon som driver fabrikken.
Virksomheten er en av landets ledende leverandører av kvalitetsrike kontor- og skolemøbler. Vi har lokal produksjon på Vigrestad på Jæren, og produktene våre selges i hele Norge via et landsdekkende forhandlernett.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

116 000 000

Antall ansatte

30

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Det er ingen vesentlige organisatoriske endringer i 2024.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Rita Moen Myklebust - Bærekraftansvarlig

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

rita@aarsland.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

I mer enn hundre år har familien Aarsland sendt bedriften videre fra generasjon til generasjon, med mål om å videreføre kunnskap og tradisjoner som en verdifull arv. Langvarig samarbeid med tradisjonsrike leverandører inngår også som en del av denne videreføringen. Dagens eiere og ledelse har nedfelt et mål om å primært bruke norske råvarer i møbelproduksjonen, sekundært råvarer fra anerkjente europeiske produsenter. Innkjøpsavdelingen handler råvarer både via agenter og direkte fra produsent.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

31

Kommentar til antall leverandører

Materialer kjøpes både fra produsenter og via agenter.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Helt/delvis egeneid produksjon | Innkjøp direkte fra produsent | Innkjøp via agent/mellomledd/importør/merkevareleverandører | Annet

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Kommentar til antall arbeidere

Det er ikke utarbeidet oversikt over antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Sponplater	Norge
MDF	Tyskland
Melaminbelagt spon	Tyskland
Stål	Norge
Stål	Danmark
Høytrykkslaminat	Sverige
ABS kantlist	Tyskland

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål : Bedriftens strategiske mål er at Bærekraftig forretningspraksis er godt forankret i virksomheten innen 2025.

Status : Det er gjort et omfattende arbeid med å utarbeide og integrere styrende dokumenter for bærekraftig forretningspraksis i årene 2023-2024.

2

Mål : Det er Aarslands mål å ha en oversikt over prioritert risiko i leverandørkjeden innen 2025.

Status : Vi har fått meget god oversikt over direkte leverandører og agenter, og i disse leddene er det ikke avdekket risiko.

Prosessmål for kommende år

1

Det har blitt gjort et godt grunnleggende arbeid for å forankre bærekraftig forretningspraksis i virksomheten, men vi ser at selv om mye er på plass så tar det tid å innføre nye rutiner. Vi vil bruke 2025 til å sikre en god forankring.

2

Videre fokus på leverandørkjeden i flere ledd, for å få ytterligere oversikt over mulig risiko.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://aarsland.no/wp-content/uploads/04-Aarsland-Mobelfabrikk-Policy-for-baerekraftig-virksomhet.pdf

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Aarsland Møbelfabrikk AS jobber for å ha en bærekraftig forretningspraksis som respekterer mennesker, samfunn og miljø. Aarslands policy for Bærekraftig forretningspraksis er offentlig tilgjengelig på vår nettside www.aarsland.no.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vår Policy for egen virksomhet er i tråd med Etisk handel Norge sin prinsipperklæring og er vedtatt av styret.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Daglig leder er overordnet ansvarlig for bærekraft og aktsomhetsvurderinger. Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger ligger hos daglig leder og hos innkjøpsavdelingen, som har den daglige kontakten med våre leverandører. Arbeidet utføres med støtte fra bærekraftansvarlig.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

For ansatte som er involvert i virksomhetens aktsomhetsvurderinger er det utarbeidet tillegg til stillingsbeskrivelse. De aktuelle personene deltar aktivt for at hele virksomheten skal være informert om, og jobbe mot å sikre ansvarlighet i alle ledd i henhold til uttalte mål for bærekraftig utvikling.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Relevante ansatte har gjennomført kurs hos Etisk Handel Norge AS, og har tilgang til tilgjengelige ressurser som medlem i Etisk Handel Norge AS.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Aarsland Møbelfabrikk AS jobber for å fremme til gode arbeids- og miljøforhold i våreleverandørkjeder. Dette ønsker vi å gjøre i nært samarbeid med våre leverandører og samarbeidspartnere. For å tydeliggjøre hva vi forventer av våre leverandører, har Aarsland Møbelfabrikk AS utarbeidet retningslinjer for etisk handel.

Retningslinjene dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Våre leverandører skal levere varer og tjenester til Aarsland Møbelfabrikk AS som er produsert i overensstemmelse med retningslinjene. Leverandørene skal også videreformidle og følge opp retningslinjene hos sine underleverandører.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Bedriften har månedlige ledermøter, med en agenda hvor bærekraftsarbeidet er et fast punkt. Representanter fra ledergruppen er medlemmer i styret.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Aarsland har årlige statusmøter med de viktigste kontraktspartnerne, der de deler erfaringer og lager en handlingsplan for videre samarbeid. Oppfølging av minimumskriteriene under er en del av møtet.

Minimumskriterier for leverandører til Aarsland Møbelfabrikk AS
1. At leverandør har signert våre etiske retningslinjer eller kommunisert til oss skriftlig sine egne retningslinjer.
2. At leverandør kan gi oss en kontaktperson for oppfølging av våre etiske retningslinjer mot deres leverandører.
3. At leverandør kan vise til et system for oppfølging av de etiske retningslinjene.
4. Sporbarhet: at leverandør har oversikt over, og deler informasjon om hvor ulike deler av varen produseres og hvor råvarene kommer fra.
5. Tilgang: at leverandør gir virksomheten tilgang til produksjonsstedet for den aktuelle råvaren.

Retningslinjer for leverandører https://aarsland.no/wp-content/uploads/07-Aarsland-Mobelfabrikk-Retningslinjer-for-leverandorer.pdf

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

2024

I 2024 har tilnærmet alle leverandører akseptert Aarslands retningslinjer for leverandører og/eller kommunisert skriftlig til oss sine egne retningslinjer. Dette inkluderer agenters leverandører.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vår erfaring er at dette er relativt nytt for mange, og det tar tid å få aksept og forståelse for nødvendigheten med arbeidet.

Internt i organisasjonen har vi lært at det tar tid å forankre bærekraftig forretningspraksis, på tross av at skriftlige rutiner er etablert. Ikke minst er det viktig å sette av tilstrekkelig ressurser til et tidkrevende arbeid. En bærekraftansvarlig ble utnevnt i 2024, og for 2025 blir det frigjort mer tid til bærekraftarbeid.

2 Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Risikoanalyser utført i 2024 viser lav risiko for negative konsekvenser hos direkte leverandører og agenter. I 2025 vil vi gjøre videre undersøkelser i leverandørkjeden, ned til råvarenivå der det er mulig, slik at vi får et større og bedre grunnlag for risikoanalyser og kartlegginger.	Tvangsarbeid Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Miljø Korrupsjon	Globalt Den europeiske union

Platemøbler fra Aarsland Møbelfabrikk produseres i egne lokaler på Vigrestad.

Vi har utarbeidet leverandørkjedekart for de 4 viktigste produktkategoriene og aktsomhetsvurderingene er rettet mot leverandørkjeden for produktkategoriene.
Bedriften har benyttet Etisk Handel Norges risikokartleggingsverktøy for å identifisere prioriterte risikoområder.
Vi har kartlagt landrisiko knyttet til produktkategoriene.

Antall førsteleddsprodusenter pr. land:
Norge: 7
Sverige: 8
Danmark: 1
Tyskland: 8
Østerrike: 1
Italia: 1
Spania: 1

Virksomheten har ikke avdekket noen negative konsekvenser, og resultatet av risikoanalysen viser at det ikke er vesentlig risiko for negative konsekvenser.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den riskoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

a) I 2023 ble det utarbeidet leverandørkjedekart for de viktigste produktkategoriene: Edge hev-senk bord, Lux konferansebord, Flexi oppbevaring samt for elevbord. Leverandørkjedekartene ble kontrollert i 2024, før den årlige risikoanalysen ble gjennomført.

Leverandørkjedekartene omfatter våre direkte leverandører og agenter med deres underleverandører. For noen komponenter har vi mottatt informasjon på råvarenivå, dette er nyttig informasjon som vi vil følge opp i 2025.

Landrisiko for produktkategoriene er svært lav, med laveste risiko 1,0 for de fleste varer og prosesser. Noen varer og prosesser ligger på risiko 1,2 til 1,3, mens motor til hev-senk understell, fra Italia, får score 1,8.

Risikoanalysen for 2024 har ikke avdekket vesentlig risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i egen virksomhet eller i leverandørkjeden. Risikokartleggingen vil utføres årlig.

b) Øvrige produktkategorier som arbeidsbord med manuelt justerbare bein, frontpanel, småhyller, vangebord, andre møtebord og skranker utgjør et mindre volum og har derfor ikke blitt vurdert. Produktene består i all hovedsak av samme materialer som de prioriterte produktene.

c) Etisk Handel Norges digitaliserte verktøy for risikokartlegging og prioritering, "Salient Risks tool", ble benyttet for risikoanalyse av de prioriterte produktkategoriene.

EHNs kilder for risk tool verktøyet er:
- Global Slavery Index (GSI)
- ITUC Global Rights Index
- Freedom in the World report
- Children in Employment data from the World Bank
- Child labour data from UNICEF
- The Human Development Index (HDO)
- The Gender Equality Index (GII)
- The Global Gender Gap Report
- WageIndicator Foundation
- Transparency International Corruption Perception Index (CPI)

Utover dette har vi vurdert risiko i forhold til Corruption perceptions index, Civicus Monitor og Environmental Performance Index (EPI).

d) Leverandørsituasjonen for de prioriterte produktene var uendret fra 2023 til 2024, og det ble ikke avdekket områder med manglende informasjon.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Aarsland bruker EHNs risikokartleggingsverktøy som hjelp til å identifisere virksomhetens prioriterte risikoområder. Denne benyttes for å kartlegge volum og landrisiko per produkt. Risikoanalysen for 2024 har ikke avdekket noen negative konsekvenser, derav er det ikke iverksatt umiddelbare tiltak. Arbeidet videreføres i 2025, der vi har planlagt fabrikkbefaring hos noen utvalgte leverandører, ref. 3.A.1.

Risikoanalysen for Edge, Lux, Flexi og elevbord viser svak risiko for alle materialgruppene. Motor til hev-senk er den delen som har høyest risiko, men også denne ligger på en relativt lav risiko.

Kartlegging og risikoanalyse er en kontinuerlig prosess, hvor vi tilegner oss stadig mer kunnskap for å identifisere virksomhetens risiko for negativ påvirkning. Hvis fremtidige risikoanalyser viser endringer og negative konsekvenser vil den aktuelle leverandøren følges opp med egenrapporteringsskjema og ved behov oppfølgingsmøter og revisjoner.

3 Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Risikoanalyser utført i 2024 viser lav risiko for negative konsekvenser hos direkte leverandører og agenter. **I 2025 vil vi gjøre videre undersøkelser i leverandørkjeden, ned til råvarenivå der det er mulig, slik at vi får et større og bedre grunnlag for risikoanalyser og kartlegginger.**
Overordnet mål :	Aarsland Møbelfabrikk AS jobber for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i våre leverandørkjeder. Dette ønsker vi å gjøre i nært samarbeid med våre leverandører og samarbeidspartnere.
Status :	I 2024 har tilnærmet alle leverandører akseptert Aarslands retningslinjer for leverandører og/eller kommunisert skriftlig til oss sine egne retningslinjer. Dette inkluderer agenters leverandører. En kartlegging vi har gjennomført viser at våre viktigste leverandører jobber aktivt med bærekraftarbeid (eksempelvis Supplier CoC og bærekraftrapport, FSC/PEFC/Svanemerket/EPD).

Mål i rapporteringsåret :	Vi har i 2024 foretatt en risikokartlegging basert på våre direkte leverandører og agenter. I 2025 vil vi undersøke videre i leverandørkjeden, ned til råvarenivå der det er mulig. Vår innkjøpspraksis skal styrke, og ikke undergrave, leverandørers mulighet til å levere på kravene vi stiller for å sikre gode forhold for mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd. Vi søker å etablere et langsiktig partnerskap med leverandører som viser vilje og evne til å bidra til positiv utvikling i hele leverandørkjeden. For å sikre dette følger vi disse retningslinjene: • Vi skal iverksette og sikre at egne rapporteringsrutiner følges. • Vi skal sette av tilstrekkelig ressurser til arbeidet med bærekraftig forretningspraksis. • Vi vurderer ikke bare pris, men også leverandørens overholdelse av etiske standarder, sertifiseringer, samarbeidsvilje og produksjonsland når vi velger leverandører og produkter. • Leverandører skal signere våre «etiske retningslinjer for leverandører» • Vi skal fortsette å undersøke våre leverandørers rutiner og deres åpenhet for hvordan de kartlegger og håndterer risiko for brudd på menneskerettigheter, dyrevelferd og klima- og miljøbelastning. For Aarsland Møbelfabrikk som skal være helt sirkulær innen 2030, er det også viktig å velge både sertifiseringer og materialer med minst mulig klimaavtrykk. Aktivt og kontinuerlig arbeid med miljømerking, kvalitet og varighet står sentralt for valgene vi tar i forbindelse med produksjon av våre produkter. • Vi vil gjennomføre 2 fabrikkbefaringer, der produsentens arbeid med bærekraft vil være tema. • Med forutsigbar planlegging kan vi hindre at våre leverandører opplever tidspress, noe som igjen kan bidra til lav risiko i deres produksjon.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Vi vurderer at den beste måten vi kan bidra til å redusere risiko eller negativ påvirkning i leverandørkjeden, er å bruke råvarer fra anerkjente leverandører som vi har samarbeidet med i lang tid. De leverer produkter av høy kvalitet, som har lang levetid, og i all hovedsak tilfredsstiller miljøkrav som f. eks. svanemerkets krav.

• I 2024 laget Aarsland en plan for å øke andelen med bærekraftige produkter og råvarer. Planen inneholder flere mål, som følges opp både internt på fabrikken, men også ute hos berørte samarbeidspartnere.
• I 2025 skal en nyopprettet mal benyttes for å dokumentere evaluering av nye leverandører.
• I 2025 skal en nyopprettet mal benyttes for å dokumentere handlingsplaner for videre samarbeid med leverandører.

Det å gjøre ting skikkelig har flere betydninger for oss. I tillegg til møbler av god og varig kvalitet, betyr det at vi skal behandle både hverandre og omgivelsene våre med respekt. Vi er ambisiøse på vegne av møbelfabrikken, men det er like viktig å være ambisiøse på vegne av naturen.
Aarsland møbelfabrikk har opplevd god vekst de siste årene. Dette gir oss frihet til å videreutvikle produksjonen, blant annet med ny teknologi og digitalisering. Samtidig gir veksten oss et større ansvar.

Alt vi gjør handler om muligheter, mål og lange linjer:
• Innen 2030 skal alle Aarsland-produkter ha evig liv, i tillegg til at fabrikken vår skal være energipositiv. Det krever et målrettet arbeid med hver enkelt del av produktenes livssyklus.
• I 2024 ble 82,9 prosent av avfallet vårt energigjenvunnet, en økning på 2,6 prosent fra 2023 som skyldes økt omsetning. Målet er 95 prosent. Totalt sett reduserte vi avfallet med 16,4 prosent i 2024. Dette klarte vi blant annet gjennom bevisstgjøring av ansatte, i til legg til at maskinene våre optimaliserer utnyttelsesgraden av materialer. Restmaterialer er benyttet i produksjon av blant annet Elegance-hyller.
• Vi jobber sammen med leverandører og samarbeidspartnere for å skape gode løsninger sammen.
• For å hjelpe kundene våre til å redusere sitt forbruk, har vi utviklet en tjeneste for sirkulær rådgivning.
• I 2024 gikk vi gjennom en resertifisering i forbindelse med Svanemerkets nye og skjerpede krav.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi forventer at CoC som er signert av underleverandørene overholdes.
Vi forventer at leverandørene er behjelpelige med informasjon videre leverandørkjede, med det mål å få oversikt tilbake til råvarenivå.

3.B Andre tiltak for å håndtere risko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

For å redusere vår natur- og miljøpåvirkning, har vi etablert en sirkulær strategi der overordnet mål for virksomheten er at alt vi produserer i 2030 skal ha evig liv. Med dette mener vi at alt vi produserer skal kunne repareres og ombrukes, i tillegg til at fabrikken skal være energipositiv. Dette arbeidet kan følges i vår årlige bærekraftrapport, der vi blant annet presenterer nøkkeltall for energiforbruk, avfallshåndtering og transport, i tillegg til status for produkter med miljømerking (Svanemerking og EPD-sertifikater) og annen sertifisering.

Grønn vekst-trappen: Vi benytter denne metoden, utviklet av Per Espen Stoknes, til å jevnlig gå gjennom tiltak knyttet til utvendige aktører, husrengjøring, leverandørkrav, driftsomlegging, produktportefølje og forretningsmodell.

For å ligge i forkant av markeds- og rapporteringskrav, og for å imøtekomme økt etterspørsel for ombrukstjenester, utnevnte vi i 2024 en ansatt med dedikert ansvar for bærekraft. Å komme i tidlig dialog med kunder har også vært et satsingsområde, med mål om best mulig sirkulær rådgivning.

Miljømerking: Vi tilbyr en rekke svanemerkede møbler med garanti for produktenes miljøprestasjon, og utarbeider også EPD-sertifikater.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Virksomheten har flere tiltak knyttet til reduksjon og forhindring av negativ natur- og miljøpåvirkning. Med det overordnete budskapet «Vi leverer hele sirkelen» ønsker vi å tydeliggjøre, både internt i bedriften og ut i markedet, en helhetlig arbeidsmetode tuftet på ombruk, som på sikt ivaretar både mennesker, natur og miljø.

Videreutvikling av produksjonen, teknologi, lønnsomhet og sirkularitet henger sammen. Kartlegging og forbedringstiltak er en del av arbeidet
med å ivareta mennesker, miljø og møbelfabrikk. Energikartlegging i 2023 førte til overgang til LED-lys i hele produksjonen i 2024.

Sirkulær rådgivning: Vi tilbyr denne tjenesten for å øke leveranser av ombruk, redesign og reparasjon, og på denne måten forbedre andre virksomheters miljøregnskap.

Klimaregnskap: Utarbeidelse av klimaregnskap er en del av vår sirkulære rådgivningstjeneste, og tilbys i samarbeid med ekstern partner.

Vi har EPD'er for en rekke av våre produkter. En EPD oppsummerer miljøprofilen til et produkt, og gir informasjon om bl. a. kg CO2-ekv., energiforbruk og andel resirkulert materiale. I 2025 vil vi fortsette arbeidet med hvordan vi kan utarbeide et klimaregnskap for bedriften.

Materialer: Vi bruker materialer egnet for gjenvinning, med fravær av kjemikalier og høye nivåer av stoffer som er skadelige for helse og/eller miljø. Vi vektlegger materialer av høy kvalitet, og benytter restmaterialer til redesign og ombruk.

Farger og lakkering: I samarbeid med datterselskapet Aarsland Stål & Lakk AS benytter vi løsemiddelfri pulverlakk som resirkuleres 99 % i produksjonen. 89 % av vannet er også eviggående i produksjonen.

Lokal produksjon: Med møbelfabrikk, stålproduksjon og lakkeringsanlegg under samme tak, sørger vi for å produsere mest mulig lokalt på Vigrestad. Den tverrfaglige kompetansen kommer også godt med i ombruksprosjekter.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

God struktur står sentralt i vår tilpasning av egen innkjøpspraksis. Med forutsigbar planlegging kan vi hindre at våre leverandører opplever tidspress, noe som igjen kan bidra til senket risiko i deres produksjon. For å ivareta dette, har vi delt inn vårt produktsortiment i to underkategorier; standard og spesial.

Standard: Denne kategorien har et råvarelager og et ferdigvarelager som til enhver tid er tilgjengelig for å kunne bistå markedet raskt.

Spesial: Denne kategorien er i hovedsak rettet mot samme råvarer, men i alternative tilpasninger/utførelser.

Produktsortiment og struktur er utarbeidet på grunnlag av god kjennskap til leverandørenes forventninger og rutiner over tid, da flesteparten av våre samarbeid strekker seg over flere år.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Aktivt og kontinuerlig arbeid med miljømerking, kvalitet og varighet står sentralt for valgene vi tar i forbindelse med produksjon av våre produkter.

Svanemerket
Aarsland Møbelfabrikk har hatt svanemerkede produkter i snart ti år. Aarsland har hatt svanemerkede produkter i snart ti år.
I 2024 gikk vi gjennom en resertifisering i forbindelse med Svanemerkets nye og skjerpede krav, og vi har valgt å svanemerke følgende komplette serier i alle størrelser:
• Edge arbeidsbord
• Elevbord/lesesalbord
• Flexi garasjeskap
• Flexi garderobeskap
• Flexi personlig oppbevaring
• Flexi reol
• Flexi skyvedørskap
• Flexi slagdørskap
• Logic arbeidsbord
• Lux konferansebord
• Mondo konferansebord og småbord

EPD
Gjennom miljødeklarasjonen EPD oppsummeres miljøprofilen til et produkt. EPD-sertifikater utarbeides og leveres på forespørsel, og har en varighet på fem år. Per 31.12.2024 har vi sertifikater for 63 produktvarianter. Nye EPD-er iht. ISO 14025 og EN 15804 +A2 hensyntar hele produktets livssyklus, fra produktfase til sammenstillingsfase, bruksfase og sluttfase, samt gevinst og belastninger etter endt levetid.

Møbelfakta
Kvalitetskravene i Møbelfakta dokumenterer at møblene er sterke, holdbare og sikre i bruk. Produktseriene våre er testet og godkjent iht. gjeldende NS-EN-standarder.

ISO 9001 og ISO 14001
Systemene for miljø- og kvalitetsstyring ble første gang sertifisert i 2005 av Nemko AS, som gjennom årlige revisjoner verifiserer at kravene i begge standardene opprettholdes.

Grønt punkt
Vi er medlem av Grønt Punkt Norge AS. Ved levering av varer blir all emballasje fjernet og resirkulert, eller gjenbrukt.

Råvarer
Vi velger miljømerkede materialer når dette er tilgjengelig, med størst søkelys på Svanemerket, råvaremerket FSC og EPD-sertifikater. Vi velger norske leverandører så langt det er mulig.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Aarsland Møbelfabrikk AS støtter opp om retten til fri fagorganisering og andre former fordemokratisk valgt arbeiderrepresentasjon. Der lovverket ikke tillater dette støtter vi aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Relevante personer deltar på kurs hos Etisk Handel Norge.

Gjennom medlemskap i Norsk Industri deltar vi i bærekraftsmøter hos bransjeforeningen Designindustrien, der vi kontinuerlig blir oppdatert på relevante lover og forordninger innen miljø og bærekraft. Det er også gjennomført kurs i Designindustriens EPD-generator.

Arbeidstakere i produksjonen får opplæring og kurs etter behov. I forbindelse med investering i maskinparken gjennomfører vi tilrettelagt opplæring sammen med leverandør, der alle som skal betjene maskinen deltar. Vi legger også stor vekt på at arbeidstakere med ønske om fagbrev får den opplæringen og hjelp de trenger i sin faglige utvikling.

Møbelfabrikken er godkjent lærebedrift for CNC-maskineringsfaget, produksjonsteknikkfaget og snekkerfaget. I rapporteringsperioden har vi hatt 3 lærlinger, som får nødvendig opplæring og oppfølging i samråd med opplæringskontor. 1 ansatt tok fagbrev i 2024.

Som et tiltak for utvikling og kompetanseheving i bransjen, organiserer vi hvert år fabrikkbesøk med omvisning for blant annet forhandlere og interiørarkitekter.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Alle former for bestikkelser er uakseptabelt, så som bruken av alternative kanaler for åsikre illegitime private eller arbeidsrelaterte fordeler til kunder, agenter, kontraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/-kvinner.

Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser er nedfelt iAarsland Møbelfabrikk Policy for bærekraftig virksomhet samt Retningslinjer for leverandører (CoC), som signeres av leverandører.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Da vi først startet arbeidet med å kartlegge vårt bærekraftarbeid sammen med Aldente kommunikasjonsbyrå i 2020, kom det fram at vi gjennom flere generasjoner har videreført rutiner som i dag blir karakterisert som tiltak for sirkulærøkonomi – men som for virksomheten selv i alle år er blitt regnet som normal drift og sunn fornuft. Dette viste blant annet igjen i vår grad av energigjenvinning, gjenbruk av avfall og restmaterialer med nennsomhet. Å bygge videre på gode verdier og det vi på Jæren kaller «å gjøre ting skikkelig», har stått sentralt når vi har etablert enda tydeligere mål for å gjøre produksjonen grønnere og på denne måten redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning.

En annen ting verdt å nevne, er vår deling av inspirasjonsartikler der vi beskriver konkrete leveranser innen ombruk, redesign og supplering. Ved å inspirere andre, kan vi øke interessen for sirkulære tjenester og bærekraftig forretningspraksis i leverandørkjeden, forhandlerleddet og ut mot sluttkunder.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

a) I vår virksomhet er det daglig leder som har det overordnete ansvaret for å overvåke effekt og resultatene av våre iverksatte tiltak. Vi har nedfelt en egen arbeidsgruppe for bærekraftarbeid. Sammen med daglig leder gjennomfører arbeidsgruppen et møte hvert kvartal, der effekt og resultater gjennomgås.

b) Daglig leder har overordnet ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger. Også i dette arbeidet bidrar arbeidsgruppen for bærekraftarbeid; i kvartalsmøter gjennomgås og oppdateres handlingsplanen i henhold til gjeldende delmål.

I tillegg til interne ressurser, har vi knyttet til oss en ekstern ressurs som bistår med tilrettelegging av verktøyet Grønn vekst-trappen og vår sirkulære strategi for øvrig.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Rutiner ved avvik følges opp i møte med den aktuelle leverandør, der problemstillingen gjennomgås og det settes en frist for utbedring. Vår rolle overfor leverandører vil være å følge opp informasjonen som mottas fra leverandører om de tiltak som er iverksatt, og vurdere disse leverandørenes egen rapportering. Hver leverandør med identifisert vesentlig risiko må særlig følges opp på de tiltakene som er iverksatt, gjennom interessentdialog og hvor fabrikkbesøk vurderes. Åpenhet og gjensidig tillit med leverandører vil være avgjørende for et godt samarbeid, der man også er åpen om utfordringene som kan komme.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi har alle intensjoner om å kommunisere åpent om vår håndtering av negativ påvirkning/skade. Gjennomførte risikoanalyser har imidlertid ikke avdekket noen form for negativ påvirkning/skade.

https://aarsland.no/wp-content/uploads/04-Aarsland-Mobelfabrikk-Policy-for-baerekraftig-virksomhet.pdf

---

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Aarsland bruker nettsiden www.aarsland.no aktivt i vår offentlige kommunikasjon. Her publiseres blant annet denne rapport Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis. Vår årlige bærekraftrapport, og beskrivelse av virksomhetens arbeid med sirkulære tjenester og -rådgivning er lett tilgjengelig på nettsiden.

https://aarsland.no/wp-content/uploads/Aarsland-baerekraftrapport-2024-Orig.pdf
https://aarsland.no/sirkulaert/sirkularitet-hos-aarsland/#sirkular-radgivning

---

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Denne rapport Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er offentlig tilgjengelig på vår nettside, og for ytterligere informasjon om bedriftens arbeid med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger henvises det i rapporten til "Policy for bærekraftig forretningspraksis" og "Retningslinjer for leverandøren". Henvendelser kan rettes til post@aarsland.no.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Vi viser til Policy for bærekraftig virksomhet, der ansvar for gjenoppretting er beskrevet for både egen bedrift og leverandører og samarbeidspartnere.

https://aarsland.no/wp-content/uploads/04-Aarsland-Mobelfabrikk-Policy-for-baerekraftig-virksomhet.pdf

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke vært noen tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Aarsland Møbelfabrikk har månedlige personalmøter, der informasjon deles og det er mulighet for å komme med innspill og tilbakemeldinger.
Videre har bedriften ukentlige produksjonsmøter med alle produksjonsledere, samt ukentlige salgsmøter, der problemstillinger eller klager ansatte har kommet med kan bringes videre og håndteres.
Virksomhetens ansatte kan klage eller varsle gjennom verneombud.

Aarslands Retningslinjer for Leverandører krever at leverandøren har et system for håndtering av klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Det er ikke gjennomført en kartlegging, men ved undersøkelse av leverandørenes arbeid med bærekraft har vi sett at mange har et rapporteringssystem. Ved fabrikkbefaringer i 2025 vil system for håndtering av klager være et av temaene.

Kontaktinformasjon:

Aarsland Møbelfabrikk AS
Rita Moen Myklebust - Bærekraftansvarlig
rita@aarsland.no